



UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE  
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА  
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

## Study program **Граѓанско право**

Факултет	Правен
Циклус на студии	Втор циклус (Постдипломски)
ЕКТС	120
Код	N-MLAWCIV120C
Титула	Магистер по правни науки - Насока: Граѓанско право
Архивски број на акредитација [120]	03-612/5
Решение за почеток со работа	03-1619-18 (10.11.2017)
Датум на акредитација	21.03.2017

## Опис на програмата

Целта на студиската програма по Граѓанско право е да се понудат модули кои ќе ја опфаќаат основата на граѓанско-правните сознанија за приближување кон правничките професиите кои се поврзани со областа на граѓанското право и да се обезбедат цврсти, посебни и систематски знаења за институциите и за основите на граѓанското право на Р. Македонија, како и споредбени сознанија од областа во регионот и во ЕУ.

## Кариера

Дипломата на Правниот факултет е призната од Адвокатската комора и од Нотарска комора на РМ. Професионалните адвокатски и нотарски титули бараат формална регистрација во овие комори. Дипломата од Правниот факултет на студентите им овозможува пристап до државните органи, посебно до правосудните органи: судство и јавно обвинителство. Правниот факултет има склучено спогодба за соработка со Академијата за обука на судии и јавни обвинители. На студентите чија амбиција е да се занимаваат со научна работа, Правниот факултет при УЈИЕ, им овозможува продолжување на студиите од трет циклус (докторски студии).

## Резултати од учењето

### Знаење и разбирање

- Има детални сознанија за граѓанското право, како материјално така и процедуралното право, како и за основните норми во клучните области на граѓанското право.
- Има детални знаења за принципите и институти на граѓанското право, вклучувајќи ги и нивното потекло и нивната содржина.
- Процена на области на граѓанското право на критичен, научен и на практичен аспект.

### Примена на знаењето и разбирањето

- Развива и унапредува аналитички и истражувачки способности на изборот на проблеми во теорија и во практика

преку употребата на законските акти и судската практика.

- Идентификува и анализира најкомплексни проблеми, земајќи активно учество во сите фази на граѓанската постапка и може да толкува комплексно прашање од граѓанското законодавство (вклучувајќи работа како судија, адвокат, нотар), откако ќе стекне квалификации кои се потребни според законодавството на РМ.

### **Способност за проценка**

- Има поразвиено критичко мислење преку методите на анализа и споредување.

- Развива вештини на решавање проблеми преку практиката на решавање покомплексни случаи од домашната и од меѓународната судска практика и јуридикција.

### **Комуникациски вештини**

- Употребува соодветна терминологија за комплексни и специфични прашања во областа на граѓанско-правните науки.

- Донесува напредни одлуки и работи непосредно и ефективно во сите фази на граѓанско-судската постапка.

- Активно се вклучува во научно аргументирање и во дебата.

- Ги употребува официјалните јазици на Универзитетот и има напредни вештини на информатичките технологии во научната работа.

### **Вештини на учење**

- Развива правилник за истражна работа кој се употребува во неговата професија.

- Развива практика на продолжено учење ангажирајќи се при тренирање лица кои работат во државните институции за спречување на криминалот.

## **Листа на предмети**

### **Семестар 1**

- [MCL-0101] [6.0 ЕКТС] **Стварно право (примената програма)**
- [MCL-0102] [6.0 ЕКТС] **Граѓанско право (примената програма)**
- [MCL-0103] [6.0 ЕКТС] **Договорно и отштетно право**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет**

### **Семестар 2**

- [MCL-0201] [6.0 ЕКТС] **Трговско право и право на друштвата**
- [MCL-0202] [6.0 ЕКТС] **Парнично право**
- [MCL-0203] [6.0 ЕКТС] **Современо семејно право**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет**

### **Семестар 3**

- [MCCR1120] [6.0 ЕКТС] **Методологија на истражување**
- [MCL-0301] [6.0 ЕКТС] **Судир на законите**
- [MCL-0302] [6.0 ЕКТС] **Современи наследноправни системи**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

### **Семестар 4**

- [MCCL4010] [30.0 ЕКТС] **Магистерски труд**

## **Description of courses**

### **Задолжителни предмети**

- **Стварно право (примената програма)**

Целта на предметната програма е студентите да се стекнат со: - способност практично да ги аплицираат своите знаења од областа на стварното право, способност што мора да ја поседува секој правник. -со теоретски и практични познавања од областа на стварното право како доста значајна и актуелна сфера во правниот систем на Република Македонија. - со сознанија за системот на стварното право и правната регулатива од оваа област. -способност да ја совладаат техниката на правилна примена на законските прописи (читање, толкување и аплицирање на законските норми на конкретни случаи) од областа на стварното право. -да се запознаваат детално со стварноправните институти во правниот систем на Република Македонија.

- **Граѓанско право (примената програма)**

Овој предмет има за цел студентите да се стекнат со способност практично да ги аплицираат своите знаења од областа на граѓанското право, способност што мора да ја поседува секој правник. Во делот на Граѓанско право - од студентот се очекува пред се да ја совлада техниката на правилна примена на законските прописи (читање и толкување на законските норми). Исто така од студентот се очекува да ја совлада техниката на изработка на: правни дела (договор, тестамент), изработка на најразлични видови на поднесоци (тужби, жалби, приговори, барања) како и изработка на акти на судските органи (пресуди, решенија) и други акти на органите на управата (решенија, договори) со кои настануваат, се менуваат и престануваат граѓанскоправните односи. Покрај ова, предметната програма Граѓанско право – применета програма има за цел да им овозможи на студентите да се запознаат со реализација на институти на граѓанското право (општиот дел, стварното, облигационото и наследното право) во практиката. Со совладувањето на оваа материја се очекува од студентот да се стекне со способност своите теоретски познавања на материјата на граѓанското право да ги искористи при решавање на практични случаи.

- **Договорно и отштетно право**

Целта на предметот е: - да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните концепти на договорното право; - да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката при склучување договори, давање правни совети за успешна реализација на договорите и решавање на спорите кои ќе поизлезат од договори;

- **Трговско право и право на друштвата**

Цели на предметот: Да им овозможи на студентите да се запознават со правните правила за бавување на некоја дејност. Начинот на организирање на деловните субјекти, условите за основање и упис на деловните субјекти и трговецот поединец како и начините на престанување на деловните субјекти; Начините за основање на некој деловно правен однос, условите за настанување на тие односи, ефектите и последиците; Работата со хартиите од вредност;

- **Парнично право**

Цели на предметот: - Ги снабдува студентите со соодветни теоретски знаења од парничното право, како позитивна гранка на правото и науката. - Ги снабдува студентите со теоретски знаења за клучните концепти и институции на парничното право, како што е поимот на парничната постапка, начелата на парничната постапка, субјектите на парничната постапка, доказни средства, судски рочишта, процесни дејствија и рокови за нивното извршување, судски одлуки, правни средства против одлуките, посебни постапки, итн.. - да се запознаваат студентите со корпусот на прашања и проблеми поврзани со концептот на парничното право, како и со патот на историскиот развој на институциите на парничното право. - да им се овозможи на студентите да ги познаваат и да ги анализираат главните институти на парничното право во контекст на законските и теоретските референции од Европа и пошироко; - Да се поттикне аналитичко и критичко размислување на студентите за проблемите со кои се соочува денес парничното право на РМ.

- **Современо семејно право**

Со изучување на предметот Современо семејно право се очекува студентите да се стекнат со знаење за современото правно регулирање на односите во бракот и семејството, како и на другите односи, кои произлегуваат од бракот и семејството. Студентите да се стекнаат со продлабочени знаења за основните принципи на современото семејно право во Република Македонија, а и пошироко во Европа и во светот. Студентите во детали ќе ги изучуваат новите трендови на развитокот на институциите на семејното право, како од предвидената литература така и од позитивните закони со кои се регулираат овие односи т.е Законот за семејство во Република Македонија и компаративните закони.

- **Методологија на истражување**

Студентите ќе бидат оспособени: - Да ги применат главните правни и други истражувачки методи. - Критички и креативно да прибираат истражувачки материјал кој е релевантен и кој се цитира од авторите селективно во нивните одговори. - Да ги разберат обемот на истражувачкиот процес и пристапот на различните методи на научното истражување и да се во можност да ги критикуваат. - Да го проучуваат преку напреден пристап односот меѓу правната теорија и истражувачката практика. - Да ги применат вештините и знаењето кои ги стекнале преку своите тези.

- **Судир на законите**

Во рамките на овој предмет ќе се изучуваат општите институции, поимот и односите во сферата на судирот на законите.

- **Современи наследноправни системи**

Со изучување на предметот Современи наследноправни системи се очекува студентите да се стекнат со знаење за правното регулирање на наследноправните односи, со основните принципи на наследувањето во Република Македонија и компаративно со земјите од Европската Унија и светот преку категоризирање на наследноправните институти. Исто така, внимание ќе се посвети и на развојот на наследното право во републиките од поранешна Југославија, со цел да се разјаснат граничните прашања и да се олесни водењето на оставинските постапки во кои се инволвирани македонски граѓани кои имале имот во поранешните југословенски републики. Ќе се поттикнува научно истражувачката работа на студентите преку конкретни задачи за кои студентите ќе се подготвуваат за секое следно предавање, со цел да се поттикне нивната креативност и желба за истражување.

- **Магистерски труд**

Овој предмет им овозможува на студентите да ги пренесат своите вештини и знаења за истражување и за составување на покомплицираната задача - пишувањето на магистерскиот труд. Предметот е наменет да биде целосно практичен и студентите да ги стекнат потребните знаења, способности, вештини и доверба за да пристапат кон истражување и пишување на тезата. Предметот има единствен повратен резултат - да им овозможи на студентите да ја пишуваат магистерската теза со минимални тешкотии и со максимална ефективност. Се што е предвидено е во насока на подобрување на техниките на истражување и на стилот на пишување на магистерската теза водејќи сметка притоа за забраната со служење со недозволените средства како: плагијаторство и повреда на авторските права, кои се забранети со Статутот на УЈИЕ.

## Изборни предмети

- **Право на интелектуална сопственост**

Со изучување на предметната програма студентите ќе стекнат знаења за основите на правото на интелектуална сопственост, видовите права и титуларите на правата. Истовремено ќе се обучат да ги препознаат и да ги разликуваат правата на интелектуална сопственост во предметите што секојдневно ги опкружуваат. Кај правата што подлежат на регистрација, студентите ќе се обучат како да пополнат пријава за патент, трговска марка, индустриски дизајн и сл. Студентите преку едукацијата ќе треба да стекнат знаења како да ги разликуваат творците (автор, пронаоѓач, креатор) од носителите на правата (физички и правни лица), но и да осознаат кои права им припаѓаат (морални, материјални и други). Стекнувајќи знаења за правата што им припаѓаат на носителите, студентите ќе стекнат практични знаења како се врши прометот на правата од интелектуална сопственост.

- **Право на осигурување**

Студентите ќе стекнат специфични и практични вештини преку соочување со хипотетички ситуации за осигурувањето кое во денешно време се смета за основен предуслов за економска и социјална сигурност како на правните така и на физичките лица.

- **Подготвување на правосудниот испит**

Предметот има за цел студентите од втор циклус на студии - дипломираните правници да се стекнат со стручната способност за самостојна примена на прописите во практиката и вршење на правни работи, и ќе им помогне на студентите за поуспешно и полесно потготвување на Правосудниот испит. Преку овој предмет студентите ќе се здобијат со теоретските и практичните знаења од програмата за Правосудниот испит која се организира од Министерството за правда. Посебно внимание ќе се посвети на соодветно имплементирање на системот за практична настава. Во практичниот дел, кој претрставува покомплексен дел на испитот, студентите ќе бидат во можност да ги решаваат случаите по граѓанско и кривично право со преведувачи

особено од редот на судии, јавни обвинители, извршители, адвокати, нотари, медијатори, стечајни управници, и др. Се очекува еден вид на формирање на соработка помеѓу студентите и актерите на практичниот дел за размена на знаења и искуства, како и нивна понатамошна поддршка при изготвување на Правосудниот испит.

- **Нотарско право**

Цел на предметната програма по нотарско право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за овој дел на правото и со специфични вештини за примена на ова право во практиката. Посебни задачи на оваа програма се: - да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните поими и институти на нотарското право, - да развива вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со вршењето на одделните нотарски работи.

- **Современите имотно правните односи на брачните другари**

Со изучување на предметот Современите имотно правни односи на брачните другари се очекува студентите да се стекнат со знаење за законското регулирање на имотните односи на брачните другари во Република Македонија и компаративно со неколку европски земји. Студентите ќе се стекнат со знаења за режимот на заеднички имот, карактеристичен за земјите од поранешна Југославија, ќе се запознаат со режимот на одложен заеднички имот во скандинавските земји и Германија, како и со режимот на посебен имот кој е карактеристичен за Векила Британија. Исто така, внимание ќе се посвети и на историскиот развојот на имотно правните односи во Република Македонија. Во современите законодавства се поголемо значење добива и брачниот (предбрачниот) договор, со кој брачните партнери самостојно ги регулираат меѓусебните имотни односи. Студентите ќе се стекнат со продлабочени знаења за брачниот и предбрачниот договор.

- **Стечајно право и стечајна постапка**

Целта на предметот е да ги оспособи студентите самостојно да ги идентификуваат и критички да ги анализираат основните институти на стечајот и стечајната постапка, да развиваат вештини за примена на стекнатите знаења во практиката во врска со стечајот и стечајната постапка;

- **Вонпарнично и извршно право**

Целта на овој предмет е студентите да се запознаваат со: - правилата на постапката според кои судовите постапуваат и одлучуваат за личните, семејните, имотните и другите правни состојби и односи; - субјектите кои имаат својство на учесник во вонпарнична постапката, со спроведувањето на постапката, со одлуките - решенијата кои се донесуваат во вонпарничната постапка, со правните лекови итд.; - правилата според кои извршителите постапуваат заради присилно извршување на судска одлука која гласи на исполнување на обврска; - присилно извршување на одлука донесена во управна постапка која гласи на исполнување на парична обврска; - присилно извршување на нотарски исправи и други извршни исправи предвидени со закон на извршување на брод и на воздухоплов; - субјектите на извршувањето, основата за извршување, предметот на присилното извршување;

- **Реторика**

Во текот на својата историја долга 2500 години, реториката се користи за означување многу нешта, но под реторика денес се подразбира уметноста на убедување преку јазик. Реториката го означува начинот на кој поединецот се надоврзува на одредена тема или идеја со цел да го убеди другиот. Реториката ја карактеризираат неколку главни одлики и најпрвин ги дефинира одредените типични ситуации на говорот.

- **Мултилингвализам и мултикултурализам**

Цел на овој предмет ќе биде разгледување на повеќејазичноста во мултикултурните општества, како социјална појава. Оваа појава е масовна во светот. Во предавањата ќе се разгледуваат попрецизно термините: еднокултурност, повеќекултурност, мултикултурност. Ќе биде разјаснет поимот лингвистички национализам, а се izdelуваат две форми на ваков национализам, при што едната се судира со другата: кај водачите на најмоќните земји национализмот значи ширење, а за малцинствата тој добива форма на непокор и борба за афирмација на идентитетот, наспроти таков притисок. Видно место во програмата ќе зазема и мултикултурализмот во сферата на образованието.

- **Одбрани напредени поглавја од ИТ - апликации за изработка на научен труд**

Целта на овој предмет е: Да им се прикажат техничките елементи, структурата на текстот и дизајнот на еден научен труд. Да им овозможи на студентите да стекнат понапредни познавања и вештини од одбрани напредни поглавја од ИТ-апликации, кои ќе им бидат потребни при изработка на научни и стручни трудови. Практична примена на овие цели при изработка на индивидуален научен труд на студентот.

- **Одбрани напредни поглавја од апликации за статистичка обработка на податоци**

Целта на овој предмет е: Да се прикажат техничките елементи од областа на статистиката: организирање, обработка, споредување преку анализи и публикување на податоците. Да им овозможи на студентите да стекнат понапредни познавања и вештини од обрани напредни поглавја од апликациите за статистичка обработка на податоците. Практична примена на овие цели при статистичка обработка на податоците стекнати од прашалници, прилози, научни истражувања и од друга документација.

- **Професионална комуникација**

Предметот е фокусиран на развојот на оние комуникациски вештини кои се суштествени за ефикасно функционирање во професионалниот свет. Студентите ќе го совладаат процесот на анализа на различни комуникациски ситуации, и тоа како соодветно да одговора на нив. Меѓу темите кои ќе бидат вклучени се и комуникација во организации, интерперсонална и групна комуникација, усни презентации, интервјуа за вработување, професионални деловни писма, како и интерперсонални вештини, вклучувајќи групна динамика и тимска работа.

- **Пазар на трудот**

Целта на предметот „Пазар на трудот„ е студентите од вториот циклус да стекнат основни и продлабочени знаења за теоријата на пазарот на трудот и за механизмите за функционирање на пазарната економија. Студентите ќе ги совладаат категориите, законите и основните принципи преку кои функционира пазарот на трудот. Се прави детална анализа на моделот на однесување и на улогата која ја имаат клучните чинители на пазарот на трудот: индивидуите, компаниите и владата. Анализата се базира на две основни категории на пазарот – побарувачката и понудата – кои се применуваат речиси на сите теми кои се обработуваат за овој предмет. Знаењето кое ќе го добијат студентите со овој предмет претставува теоретска основа потребна за разбирање и на различните теории и политики кои се применуваат на пазарот на трудот. Преку предметот студентите ќе разберат како пазарите на трудот ефикасно го распределуваат и го користат реткиот фактор на производството - трудот. Предавањата вклучуваат знаење за: концептите на побарувачката и понудата и нивната практична примена; однесувањето на индивидуите на пазарот на трудот со цел да се максимизира нивната корисност; однесувањето на компаниите на пазарот на трудот со цел да се максимизира нивната корисност; однесувањето на компаниите на пазарот на трудот со цел да се максимизира профитот; улогата на владата на пазарот на трудот, различни структури на пазарите на трудот: пазарот на трудот во целосна конкуренција, монополот на пазарот на трудот, улогата на синдикатите на пазарот на трудот, билатералниот монопол на пазарот на трудот. Предавањата и дискусиите во текот на предавањата се однесуваат и на материјалот кој не е содржан во книгата и на некои аспекти од материјалот кој се содржи во основната литература нема да се дискутира на час туку студентите преку активно учење сами ќе го совладаат. Поради тоа, со цел студентите да постигнат успех во учењето содржините од предметот ќе бидат обработувани преку предавања и работилници со активно учество во дискусиите на различни теми кои се однесуваат на пазарот на трудот.

- **Методологија на наставата**

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со основните пристапи и методи на предавање. Од студентите се очекува стекнат знаења и вештини со кои ќе можат да применат средства за активна настава. Опфатен е и пристап за развојот, наставата и учењето како концепти, како и за основни практики кои ќе им овозможат на предавачите да предаваат за развојот на мислењето. Преку овој предмет, студентите ќе стекнат и теоретска основа и стратегии со кои ќе можат да го развиваат и своето и критичкото мислење на студентите.

- **Филозофија на општествените науки**

Овој модул опфаќа информации кои ќе им овозможат на студентите да стекнат знаења, вештини и способности, односно да бидат стручни и компетенти во општествените науки, вклучувајќи ја и општата методологија (објаснување, теоретизирање, тестирање), примена на филозофијата (особено индивидуализмот наспроти холизмот), природата на рационалноста и историјата на теории и концепти. Овој модул нуди напредно истражување на актуелните дебати за онтологијата, методологија и за целите на општествените науки. Предметот ќе се фокусира на централните прашања на општествените науки: етнометодологија; еволуција; феноменологија; рационалност; релативизам; научни методи; текстуални толкувања. Резултати од учењето: По успешното завршување на овој предмет, студентите ќе бидат способни: • Да ги разберат целта на општествените науки и разликата меѓу објаснувањето и разбирањето на човековото однесување. • Да го објаснат различниот пристап во општествените науки, да ги споредат природните науки, особеностите за луѓето и општествените феномени. • Да ги разберат општествените структури, практики, норми, институции итн., како и односот меѓу поединците и поголемите општествени структури. • Да се потпираат не само на факти за поединците и за нивната ментална состојба, туку и на случаите во кои општествените феномени не можат да се објаснат што се однесува до индивидуалното однесување. • Да разберат и да прифаќаат одреден збир на вредности на еден поинаков начин од природните науки, да

добијат можност за објективност во општествените науки.

- **Менаџмент на проекти**

По успешното завршување на наставата, студентите треба да бидат способни: Да ги планираат активностите неопходни за реализација на проектот, да ја идентификуваат нивната меѓузависност во поглед на времетраењето и трошоците. Да ги подготвуваат потребните извештаи и да ја реализираат целокупната потребна комуникација меѓу проектот и клиентот, како и меѓу членовите на тимот и другите стејхолдери. Да го структурираат проектот со своите составни активности. Да изработат гантограм и мрежен дијаграм на проектот и да го утврдат најкраткото време за реализација на проектот. Да користат софтвер МС Проект како алатка во процесот на планирање, имплементација и при надзор врз проектот. Да го дефинираат проектот, да ги идентификуваат неговиот обем и неговите цели, како и да развијат проектна спецификација.

- **Методи на оптимизација**

Целта на овој предмет е да се презентираат техниките на моделирање и оптимизација со цел да се оспособи студентите за развивање модели кои се користат за решавање реални проблеми од областа на компјутерските науки. Целта на овој предмет е да се анализира важноста на матричното факторизирање како една важна алатка што нуди модалитети за оптимизација на решенијата на различни нумерички алгоритми кои се од основен интерес за решавање проблеми од областа на компјутерските науки. Преку овој предмет студентите ќе се запознаат со основите на теоријата на оптимизација и со методите на изнаоѓање на оптимумот. Ќе се анализираат различни методи на оптимизација, како што се: симплекс методата, проблемот на дуалноста и сензитивноста на проблемите на линеарното програмирање. Ќе се анализира компјутерската примена на секој анализиран проблем, предложувајќи и соодветен модел за оптимизација.

- **Етички и правни прашања во информатички технологии (ИТ)**

Цели на предметната програма: Да се разбере реалниот однос меѓу компјутери, технолошки промени, општеството и законот. Да се истакне моќната улога која компјутерите и компјутерски професионалци ја имаат во технолошкото општество. Да се разберат правните области, кои се релевантни за компјутерската дисциплина. Да се разберат етичките концепти кои се важни за корисниците на компјутери и за професионалците. Да се стекне искуство за разгледување етички прашања и за решавање етички дилеми.

- **Заштита на човековите права**

Целта на овој предмет е: да ги запознае студентите со концептот на меѓународното право за правата на човекот, спроведување на тие права во праксата, нивното влијание во креирањето на националните политики; да ги поттикне студентите да размислуваат критички на односот меѓу меѓународното право и националното право; да ги направи свесни за сегашните меѓународни настани, како тие влијаат врз секојдневниот живот на луѓето во светот; да ги поттикне студентите да го дадат својот придонес во областа на изготвување на законите за заштита на човековите права, со надеж дека донесувачите на одлуки ќе ги земаат во предвид во процесот на создавање и спроведувањена државните политики.